

ÜNNEPEK I.

SZKC_102_04

KI MIT ÜNNEPEL?

A modul szerzői: Dallos Tamásné,
Schüttler Vera

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

2. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel		Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a A témához kötődő ismeretek feltérképezése					
A	A tanulók megfejtik a mellékletben szereplő betűrejtvényt. 7 perc	Logikus gondolkodás Szókinccs	Önálló munka – rejtvényfejtés	D1 (Rejtvény) Ceruza	
B	Rejtvényfeladat. Ünnepekhez kapcsolódó meghatározások megfejtése, a megfejtések első betűiből szóalkotás. A tanító segítheti a tanulók munkáját azzal, hogy megadja a megfejtendő szavak betűszámát. Beszélgetés az ünnepekről. 7 perc	Logikus gondolkodás Szókinccs Együttműködés Kommunikáció	Kooperatív tanulás – kerekasztal		P1 (Szómeghatározások)
C	Beszélgetés arról, milyen nagy esemény, jeles nap, közös program volt nemrégiben az iskolában, és hogyan ünnepelték meg. 7 perc	Kommunikáció Egymásra figyelés	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		
I/b Szógyűjtés					
A	Szavak, kifejezések gyűjtése az ünnep szóhoz kapcsolódóan. 10 perc	Együttműködés Szabálykövetés Szókinccs	Kooperatív tanulás – szóforgó		
B	Az ünnep hangulatát kifejező szavak gyűjtése. 8 perc	Együttműködés Szabálykövetés Szókinccs	Egész osztály együtt – játék		P2 (Szólabda) Labda

Tevékenységek – időmegjelöléssel		Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/c Események válogatása hangulat szerint					
A	<p>Ünnepekhez kapcsolódó dalrészletek felismerése. A tanító kazettáról, CD-ről különböző ünnepekhez kapcsolódó, a tanulók által ismert dalok részleteit játssza le. A tanulók egymás alá írják a dalok alapján felismert ünnepek nevét. Ha a tanítónak nem áll módjában hanganyagot lejátszani, akkor dúdolja a dalokat.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Auditív figyelem Zenei hallás Dallamfelismerés Emlékezet</p>	<p>Kooperatív tanulás – kerekasztal</p>		<p>Hanganyag, lejátszó</p>
B	<p>Ünnepekhez kapcsolódó dalok kiválasztása, dúdolása, felismerése.</p> <p style="text-align: right;">6 perc</p>	<p>Auditív figyelem Zenei hallás Dallamfelismerés Emlékezet Együttműködés</p>	<p>Kooperatív tanulás – Keveredj, állj meg, csoportosulj!</p>		<p>P3 (Dalválasztás)</p>
II. Az új tartalom feldolgozása					
II/a Események időrendi sorrendben					
A	<p>A tanulók születési hónapjuk szerint alkotnak csoportokat. A csoportok a hónapok időrendje szerint állnak körbe, egymás mellé. A tanító a köralkotás előtt jelölje ki a kezdőpontot és a haladási irányt. A tanulók körben állva mondják el közösen a <i>Hónapsoroló</i> című verset, majd oly módon, hogy az egyes sorokat az adott hónap szülöttei mondják. Ha van olyan hónap, amelyben senki sem született, azt a sort közösen mondják.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>Időbeli tájékozódás Emlékezet Egymásra figyelés</p>	<p>Egész csoport együtt – versmondás</p>		<p>P4 (Csanádi Imre: Hónapsoroló)</p>

Tevékenységek – időmegjelöléssel		Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A tanulók körben állnak, és a <i>Hónapsoroló</i> című verset mondják úgy, hogy minden hónap nevét az adott hónapban született gyermekek a körbe belépve mondják hangosan. 5 perc	Időbeli tájékozódás Emlékezet Egymásra figyelés	Egész csoport együtt – versmondás	D2 (Csanádi Imre: Hónapsoroló)	
II/b Ünnepek sorolása					
A	Ünnepek, évszakok párosítása. A tanulók körben állnak. A tanító feldobja a lufit vagy a strandlabdát, és egy-egy hónap nevét mondja. Azoknak a gyerekeknek kell a körbe beszaladniuk, akik abban a hónapban születtek. Meg kell akadályozniuk a labda földre esését úgy, hogy mindenkinek egyszerre kell hozzáérnie a labdához, és meg kell tartaniuk azt. Ezután a tanító különböző ünnepek nevét mondja, azoknak kell beszaladniuk a körbe, akik abban az évszakban születtek, amikor az említett ünnep van. A tanító segítheti a gyerekeket azzal, ha nemcsak az ünnep nevét, hanem a hozzátartozó évszakét is mondja. A gyerekek feladata ugyanaz, mint az előzőekben. 10 perc	Időbeli tájékozódás Figyelem Gondolkodás Szabálykövetés Együttműködés Segítőkézség	Egész csoport együtt – drámajáték		Strandlabda vagy lufi felfújva
B	Ünnepek nevének gyűjtése, csoportosítása. Az azonos évszakban születettek alkotnak csoportot. A csoportok annyi ünnepet gyűjtenek össze, amennyit csak tudnak, és kis kártyákra írják fel azokat. Ezután évszakok szerint csoportosítják a kártyákat. 12 perc	Időbeli tájékozódás Gondolkodás Együttműködés	Kooperatív tanulás – csoportalakítás, ke-rekasztal	Kis kártyák, ceruza	Kis kártyák

Tevékenységek – időmegjelöléssel		Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Ünnepek csoportosítása					
A	<p>Ünnepek dramatikus bemutatása. A tanító négyöt ünnepep nevét színes papírcsíkokra írja. A tanulók ezekből húznak. Annyi papírcsík legyen, amennyi gyerek van. A gyerekek a színes papírcsíkokra felírt ünnepek szerint alkossanak csoportokat. A csoportok játsszák el, mutogassák el az általuk húzott ünnepet. A többi csoportnak ki kell találnia, melyik ünnepről van szó.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Együttműködés Empátia Aktív figyelem Lényegkiemelés Kreativitás</p>	<p>Csoportmunka – drámajáték</p>		<p>Színes papírcsíkok, rajtuk felirat</p>
B	<p>A csoportok megvitatják, mitől más, miben különbözik az ünnepnap a hétköznapoktól.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Vitakészség Tolerancia</p>	<p>Kooperatív tanulás – szóforgó</p>		
II/d Ki ünnepel a végén?					
A	<p>A gyerekek a Ki ünnepel a végén? című társasjátékot játsszák csoportokban.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Együttműködés Kudarctűrés Szabálykövetés Kreativitás</p>	<p>Csoportmunka – játék</p>	<p>D3 (Ki ünnepel a végén) Játéktábla, dobókocka, bábuk, színes korongok (minden csoportnak)</p>	<p>P4 (Ki ünnepel a végén?)</p>

Tevékenységek – időmegjelöléssel		Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>Ünnepi asztal készítése. A csoportok „gyümölcs-ünnepet” rendeznek. Megterítik, ünnepivé varázsolják az asztalt. A rendelkezésre álló gyümölcsökből gyümölcskosár-kompozíciót állítanak össze. Ünnepi szalvétákat hajtogatnak stb.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Együttműködés Segítőkézség Önállóság Felelősségvállalás Kreativitás</p>	Csoportmunka – alkotás	Asztalterítő, papírtányérok, poharak, szalvéta, tálak, gyertya, gyertyatartó, esetleg kés (minden csoportnak)	
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Összegzés, lényegkiemelés					
A	<p>A csoportok élménybeszámolója. A csoportok mesélnek arról, hogyan érezték magukat, milyen új ismeretekkel találkoztak, milyen volt a hangulat a játék folyamán.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Kritikai gondolkodás Önreflexió</p>	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó		
B	<p>A csoportok beszélnek egymásnak arról, hogyan készültek a „gyümölcsünnepre”, megnézik egymás feldíszített asztalait. Végül az ünnepi asztalnál közösen elfogyasztják a gyümölcsöket.</p> <p style="text-align: right;">17 perc</p>	<p>Egymásra figyelés Aktív hallgatás Együttműködés Verbális kifejezőképesség</p>	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó		
III/b Az ünnep hangulata					
A	<p>A gyerekek elmondják, mi tetszett nekik a legjobban a mai foglalkozáson, és mi a legkevésbé.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>Kritikai gondolkodás Véleményalkotás Önreflexió Egymásra figyelés Verbális kifejezőképesség</p>	Egész csoport együtt – beszélgetőkör		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek körlapra arcot rajzolnak, az arckifejezés tükrözze, hogyan érezték magukat a foglalkozáson. 5 perc	Önreflexió	Önálló munka – rajzolás	Körlapok rajzlapból, filctoll, színes ceruza	
C	A gyerekek néhány mondatot, gondolatot írnak a mai foglalkozással kapcsolatban az erre a célra szolgáló vendégkönyvbe. 8 perc	Véleményalkotás	Önálló munka – írás	Íróeszköz	Vendégkönyv

MELLÉKLETEK

DIÁKMELLÉKLETEK

D1

Rejtvény (d1)

D2

Csanádi Imre: Hónapsoroló (d1)

D2

Ki ünnepel a végén? (d1)

TANÁRI MELLÉKLETEK

P1

Szómeghatározások

P2

Szólabda

P3

Dalválasztás

P4

Ki ünnepel a végén?

MELLÉKLETEK

P1 Szómeghatározások

1. Az a gyerek ilyen, aki egyedül be tudja csomagolni az ajándékot. (Ügyes)
2. Az anyukák mellett őket is köszöntjük anyák napján. (Nagymák)
3. Mindenkinek van ilyen ünnepe. Az Ádámok és az Évák december 24-én ünneplik ezt az ünnepüket. (Névnep)
4. Egy évben ennyiszor van születésnapod. (Egyszer)
5. Ilyen színű a Mikulás ruhája. (Piros)
6. A karácsonyt családi körben töltjük, rossz lenne magányosan, más szóval... (Egyedül)
7. A Mikulás kísérője, feketében jár. (Kramposz)

Megfejtés: ÜNNEPEK

P2 Szólabda

A gyerekek körben ülnek. A játékvezető kérdésére egy-egy szóval válaszolnak. Minél gyorsabb a válasz, annál érdekesebb a játék. Ne hagyjuk a gyermekeket túl sokáig gondolkodni. Ha nem fogadjuk el a választ, a játékos segítséget kérhet.

Továbbfejlesztett változat: aki nem tud gyorsan válaszolni, zálogot ad.

P3 Dalválasztás

A gyerekek valamelyik ünnephez kapcsolódó ismert dallamot dúdolnak mozgás közben. Akik ráismernek az egyfajta ünnephez tartozó dallamra, azok egy csoportba állnak. A játék végén közlik az ünnep meghatározását.

P4 Ki ünnepel a végén?

Eszközigény:

- társasjátéktábla 1–20-ig számozott, illetve Start és Cél feliratú mezőkkel
- dobókocka
- szalvéta
- színes bábuk (pl. egy másik társasjátékból)

A játék menete:

A tanulók csoportokat alkotnak. Legfeljebb 4 fő legyen egy-egy csoportban. Minden csoportnak egy bábuja van. A csoporttagok felváltva dobznak, a feladatokat közösen próbálják megoldani.